

Laikina versija

TEISINGUMO TEISMO (septintoji kolegija) SPRENDIMAS

2023 m. kovo 30 d.(*)

„Prašymas priimti prejudicinį sprendimą – Apmokestinimas – Pridėtinis vertės mokestis (PVM) – Direktyva 2006/112/EB – 2 straipsnio 1 dalies c punktas – Paslaugų teikimas už atlygą – 9 straipsnio 1 dalis – Šėvokos „apmokestinamasis asmuo“ ir „ekonominė veikla“ – Savivaldybė, kuri išreiškusiems nori rezidentams, nekilnojamojo turto savininkams, nemokamai organizuoja asbesto šalinimą – Kompensavimas savivaldybei kompetentingos vaivadijos subsidija, padengiančią 40 % – 100 % išlaidų – 13 straipsnio 1 dalis – Savivaldybės neapmokestinimas už jį, kaip valdžios instituciją, vykdomą veiklą ar sudarytus sandorius“

Byloje C-616/21

dėl *Naczelny Sąd Administracyjny* (Vyriausiasis administracinis teismas, Lenkija) 2021 m. balandžio 16 d. nutartimi, kurią Teisingumo Teismas gavo 2021 m. spalio 5 d., pagal SESV 267 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej

prieš

Gmina L.

TEISINGUMO TEISMAS (septintoji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkas M. L. Arastey Sahún, teisėjai N. Wahl (pranešėjas) ir J. Passer,

generalinis advokatas J. Kokott,

kancleris A. Calot Escobar,

atsižvelgęs į rašytinį proceso dalį,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

– *Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej*, atstovaujamo B. Kołodziej, D. Pach ir T. Wojciechowski,

– *Gmina L.*, atstovaujamos *radca prawny* R. Majerowska,

– Lenkijos vyriausybės, atstovaujamos B. Majczyna,

– Europos Komisijos, atstovaujamos L. Habiak ir V. Uher,

susipažinęs su 2022 m. lapkričio 10 d. posėdyje pateikta generalinės advokatės išvada,

priima šį

Sprendim?

1 Prašymas priimti prejudicin? sprendim? pateiktas d?l 2006 m. lapkri?io 28 d. Tarybos direktyvos 2006/112/EB d?l prid?tin?s vert?s mokes?io bendros sistemos (OL L 347, 2006, p. 1) 2 straipsnio 1 dalies, 9 straipsnio 1 dalies ir 13 straipsnio 1 dalies išaiškinimo.

2 Šis prašymas pateiktas nagrin?jant Lenkijoje esan?ios *Gmina L.* (toliau – L. savivaldyb?) ir *Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej* (Nacionalin?s biudžeto informacijos direktorius, Lenkija) gin?? d?l šiai savivaldybei skirto išaiškinimo d?l mokes?io, susijusio su jos atlikt? asbesto šalinimo sandori? apmokestinimo prid?tin?s vert?s mokes?iu (PVM) ir teis?s atskaityti už šiuos sandorius sumok?t? pirkimo PVM.

Teisinis pagrindas

S?jungos teis?

3 Direktyvos 2006/112 2 straipsnio 1 dalyje numatyta:

„PVM objektas yra šie sandoriai:

<...>

c) paslaug? teikimas už atlyg? valstyb?s nar?s teritorijoje, kai paslaugas teikia apmokestinamasis asmuo, veikdamas kaip toks.

<...>“

4 Šios direktyvos 9 straipsnio 1 dalyje nustatyta:

„Apmokestinamasis asmuo“ – asmuo, kuris savarankiškai bet kurioje vietoje vykdo ekonomin? veikl?, neatsižvelgiant ? tos veiklos tiksl? ar rezultat?.

„Ekonomin? veikla“ – gamintoj?, prekybinink? ar paslaugas teikian?i? asmen? veikla, ?skaitant kasyb? bei žem?s ?kio veikl? ir laisv?j? profesij? veikl?. Vis? pirma ekonomine veikla laikomas materialiojo ar nematerialiojo turto naudojimas siekiant gauti nuolatini? pajam?.“

5 Šios direktyvos 13 straipsnio 1 dalyje nurodyta:

„Valstybin?s, regionin?s ir vietin?s valdžios institucijos ir viešosios teis?s reguliuojamos kitos ?staigos nelaikomos apmokestinamaisiais asmenimis, kai vykdo veikl? ar sandorius, kuriuos jie vykdo kaip valdžios institucijos, net renkant mokes?ius, rinkliavas, ?mokas ar kitus su šia veikla ar sandoriais susijusius mokes?ius.

Ta?iau joms vykdant toki? veikl? ar sandorius jos laikomos apmokestinamaisiais asmenimis, jei laikant jas neapmokestinamaisiais asmenimis b?t? labai iškraipoma konkurencija.

Visais atvejais viešosios teis?s reguliuojamos ?staigos laikomos apmokestinamaisiais asmenimis, kai jos vykdo I priede išvardyt? veikl?, jei toji veikla n?ra vykdoma tokiu smulkiu mastu, kad j? b?t? galima laikyti visiškai nereikšminga.“

6 Tos pa?ios direktyvos 28 straipsnis suformuluotas taip:

„Kai apmokestinamasis asmuo, veikdamas savo paties vardu, bet kito asmens naudai, dalyvauja teikiant paslaugas, laikoma, kad tas paslaugas jis gavo ir suteikė pats.“

Lenkijos teis?

7 1990 m. kovo 8 d. *Ustawa o samorz?dzie gminnym* (Vietos savivaldos ?statymas; Dz. U., Nr. 16, 1990 m., 95 pozicija) 7 straipsnio 1 dalis suformuluota taip:

„Bendruomen?s kolektyvini? poreiki? tenkinimas yra savivaldyb?s u?duotis. Prie u?duo?i? priskiriami ?ie konkret?s klausimai:

1) teritorij? prieži?ra, nekilnojamojo turto valdymas, aplinkos ir gamtos apsauga bei vandentvarka;

<...>

5) sveikatos apsauga <...>“

8 Pagrindin?je byloje taikytinos redakcijos 2001 m. balandžio 27 d. *Ustawa Prawo ochrony ?rodowiska* (Aplinkos apsaugos ?statymas; Dz. U., Nr. 62, 2001 m., 627 pozicija) 400 straipsnio 2 dalyje numatyta:

„Vaivadij? aplinkos apsaugos ir vandentvarkos fondai (toliau – vaivadij? fondai) yra vietos lygmeniu veikiantys juridiniai asmenys <...>“

9 Šio ?statymo 400b straipsnio 2 ir 2a dalyse nustatyta:

„2. Vaivadij? fond? veiklos tikslas – finansuoti aplinkos apsaug? ir vandentvark?, kaip numatyta 400a straipsnio 1 dalies 2, 2a, 5–9a, 11–22 ir 24–42 punktuose.

2a. Nacionalinio fondo ir vaivadij? fond? tikslas taip pat yra sudaryti s?lygas aplinkos apsaugos ir vandentvarkos finansavimui ?gyvendinti, vis? pirma teikiant param? ir skatinant toki? veikl?, taip pat bendradarbiaujant su kitais subjektais, ?skaitant vietos savivaldos subjektus, ?mones ir subjektus, ?steigtus u? Lenkijos Respublikos rib?.“

10 Pagrindin?je byloje taikytinos redakcijos 2004 m. kovo 11 d. *Ustawa o podatku od towarów i us?ug* (?statymas d?l preki? ir paslaug? mokes?io, Dz. U., Nr. 54, 2004 m., 535 pozicija) siekiama perkelti Direktyv? 2006/112 ? Lenkijos teis?.

11 Šio ?statymo 5 straipsnyje numatyta:

„Preki? ir paslaug? mokes?iu apmokestinama <...>:

1) preki? tiekimas ir paslaug? teikimas u? atlyg? nacionalin?je teritorijoje;

<...>“

12 Šio ?statymo 15 straipsnyje numatyta:

„1. Apmokestinamieji asmenys – tai juridiniai asmenys, juridinio asmens statuso neturintys subjektai ir fiziniai asmenys, savarankiškai vykdantys 2 dalyje nurodyt? ekonomin? veikl?, neatsižvelgiant ? tos veiklos tiksl? ar rezultat?.

2. Ekonomin? veikla – gamintoj?, prekybinink? ar paslaugas teikian?i? asmen? veikla,

įskaitant kasybą bei žemės ūkio veiklą ir laisvąją profesiją veiklą. Visų pirma ekonomine veikla laikomas nuolatinis materialiojo ar nematerialiojo turto naudojimas siekiant gauti nuolatinį pajamą.

<...>

6. Apmokestinamaisiais asmenimis nelaikomos viešosios valdžios institucijos ir jų biurai, kai jie vykdo užduotis, nustatytas konkrečiose nuostatose ir kurias įgyvendinti jie buvo paskirti, išskyrus sandorius, vykdomus pagal privatinės teisės reglamentuojamas sutartis.“

Pagrindinė byla ir prejudicinis klausimas

13 Vykdydama asbesto šalinimo Lenkijoje programą, parengtą taikant 2009 m. liepos 14 d. Lenkijos Respublikos ministrų tarybos rezoliuciją dėl daugiametės programos „2009–2032 m. asbesto šalinimo šalyje programa“ parengimo, L. savivaldybės taryba 2019 m. balandžio 26 d. rezoliucija 227/VI/2019 „2018–2032 m. L. miesto asbesto šalinimo programos įgyvendinimas“ šios savivaldybės merui pavedė atlikti atitinkamus veiksmus.

14 Pagal šios rezoliucijos priedė šiais veiksmais iš gyvenamąjį ir komercinį pastatą, išskyrus nekilnojamąjį turtą, kuriame vykdoma ekonominė veikla, pašalinami asbesto turintys gaminiai ir atliekos. Šiame priede taip pat numatyta, kad atitinkami gyventojai nepatiria jokių išlaidų dėl asbesto šalinimo operacijos, o L. savivaldybė, padedama *Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej* (Aplinkos apsaugos ir vandentvarkos vaivadijos fondas, toliau – Aplinkos apsaugos fondas), ją finansuoja.

15 2019 m. rugsėjo 23 d. įsakymu 62/9/2019 dėl tikslios šios rezoliucijos įgyvendinimo tvarkos nustatymo ir komisijos, atsakingos už prašymą pašalinti asbesto turintius gaminius ir atliekas nagrinėjimą, steigimo L. savivaldybės meras išdėstė praktinius asbesto šalinimo operacijų aspektus. Pirma, ši savivaldybė numatė surengti viešąjį pirkimą, kad šie darbai būtų atlikti, o atrinktas dalyvis turėjo išrašyti sąskaitas fakturas, kuriose nurodytas PVM. Antra, remdamasi šiomis jos apmokėtomis sąskaitomis faktūromis, minėta savivaldybė vėliau iš šio fondo sieks gauti subsidijas, padengiančias nuo 40 % iki 100 % patirtų išlaidų, atsižvelgiant į šio fondo nustatytą sąlygų laikymąsi.

16 Šiomis aplinkybėmis 2020 m. sausio 7 d. L. savivaldybė, turinti PVM mokėtojo kodą, pateikė Nacionalinės biudžeto informacijos direktoriui prašymą dėl mokesčių išaiškinimo, siekdama išsiaiškinti, ar vykdydama šiuos sandorius ji bus apmokestinama PVM, nes manė, kad taip nėra, kadangi tuos sandorius ji vykdo kaip valdžios institucija.

17 2020 m. kovo 13 d. išaiškiniame dėl mokesčių Nacionalinės biudžeto informacijos direktorius nurodė, kad L. savivaldybė veikia kaip PVM mokėtoja, todėl jai turėtų būti leista atskaityti sumokėtą pirkimo PVM.

18 Savivaldybė apskundė šį išaiškinimą dėl mokesčių *Wojewódzki Sąd Administracyjny w Lublinie* (Liublino vaivadijos administracinis teismas, Lenkija) ir jis buvo panaikintas. 2020 m. liepos 21 d. sprendime šis teismas iš esmės nusprendė, kad minėta savivaldybė veikia kaip valdžios institucija, vykdydama specialiose nuostatose nustatytą funkciją, kuriai įgyvendinti ji buvo paskirta, o ne kaip PVM mokėtoja.

19 Dėl šio sprendimo Nacionalinės biudžeto informacijos direktorius pateikė kasacinį skundą prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui.

20 Šiomis aplinkybėmis *Naczelny Sąd Administracyjny* (Vyriausiasis administracinis teismas, Lenkija) nusprendė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šį prejudicinį

klausim?:

„Ar Direktyvos [2006/112] nuostatos, ypa? jos 2 straipsnio 1 dalis, 9 straipsnio 1 dalis ir 13 straipsnio 1 dalis, turi b?ti aiškinamos taip, kad savivaldyb? (valdžios institucija), ?gyvendindama asbesto šalinimo iš jos teritorijoje esan?i? nekilnojamojo turto objekt?, priklausan?i? rezidentams, kurie d?l to nepatiria joki? išlaid?, program?, laikoma PVM mok?toja? O gal tokia veikla yra savivaldyb?s, kaip valdžios institucijos, veikla, vykdoma siekiant atlikti jai pavestas užduotis, susijusias su rezident? sveikatos ir gyvyb?s apsauga, taip pat aplinkos apsauga, d?l kurios savivaldyb? nelaikoma PVM mok?toja?“

D?l prejudicinio klausimo

21 Savo klausimu prašym? priimti prejudicin? sprendim? pateik?s teismas iš esm?s siekia išsiaiškinti, ar Direktyvos 2006/112 2 straipsnio 1 dalis, 9 straipsnio 1 dalis ir 13 straipsnio 1 dalis turi b?ti aiškinamos taip, kad savivaldyb?s pavedamos ?monei atlikti asbesto šalinimo ir asbesto gamini? bei atliek? surinkimo operacijos to pageidaujan?i? rezident?, savinink?, naudai, kai tokia veikla nesiekama gauti nuolatini? pajam? ir d?l jos šie rezidentai nieko nemoka, nes šios operacijos finansuojamos iš valstyb?s l?š?, yra PVM apmokestinamas paslaug? teikimas.

22 Pirmiausia reikia priminti, kad prašym? priimti prejudicin? sprendim? pateik?s teismas, kuris vienintelis turi kompetencij? vertinti faktines aplinkybes, turi nustatyti pagrindin?je byloje nagrin?jam? sandori? pob?d? (2022 m. sausio 13 d. Sprendimo *Termas Sulfurosas de Alcafache*, C?513/20, EU:C:2022:18, 36 punktas).

23 Vis d?lto Teisingumo Teismas turi šiam teismui pateikti visapus? S?jungos teis?s išaiškinim?, kuris gali b?ti naudingas sprendimui jo nagrin?jamoje byloje priimti (2021 m. balandžio 15 d. Sprendimo *Administration de l'Enregistrement, des Domaines et de la TVA*, C?846/19, EU:C:2021:277, 35 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

24 Šiuo klausimu pažym?tina: tam, kad patekt? ? Direktyvos 2006/112 taikymo srit?, savivaldyb?s pasi?lymas savo rezidentams savininkams pašalinti asbest? nuo tam tikro nekilnojamojo turto turi, viena vertus, b?ti paslaug? teikimas už atlyg? šiems rezidentams, kaip tai suprantama pagal šios direktyvos 2 straipsnio 1 dalies c punkt?, ir, kita vertus, b?ti pateiktas vykdam? ekonomin? veikl?, kaip tai suprantama pagal šios direktyvos 9 straipsnio 1 dal?, taigi ši savivaldyb? turi veikti kaip apmokestinamasis asmuo.

D?l paslaug? teikimo už atlyg? buvimo

25 Pagal suformuot? jurisprudencij? tam, kad paslauga b?t? teikiama „už atlyg?“, kaip tai suprantama pagal Direktyvos 2006/112 2 straipsnio 1 dalies c punkt?, turi b?ti tiesioginis ryšys tarp ši? paslaug? teikimo ir apmokestinamojo asmens realiai gauto atlygio. Toks tiesioginis ryšys nustatomas, jei tarp paslaugos teik?jo ir gav?jo egzistuoja teisinis ryšys, kuriuo remiantis abipusiškai pasikei?iama prievol?mis, o sandori? vykdytojo gautas atlygis yra realus atlygis už gav?jui atlikt? paslaug? teikim? (šiuo klausimu žr. 2021 m. balandžio 15 d. Sprendimo *Administration de l'Enregistrement, des Domaines et de la TVA*, C?846/19, EU:C:2021:277, 36 punkt? ir jame nurodyt? jurisprudencij?).

26 Nagrin?jamu atveju iš prašym? priimti prejudicin? sprendim? pateikusio teismo paaiškinim? matyti, kad L. savivaldyb? ketina ?pareigoti ?mon? rezident?, nekilnojamojo turto, kuriame yra asbesto, savinink?, prašymu atlikti asbesto šalinimo ir asbesto gamini? bei atliek? surinkimo operacijas. Šiuo klausimu reikia pažym?ti, kad tokie sandoriai yra paslaug? teikimas, kaip tai suprantama pagal šios direktyvos 24 straipsnio 1 dal?.

- 27 Vis dėlto prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas turi nustatyti, kas yra ši paslauga teikėjas ir gavėjas.
- 28 Šiuo klausimu iš nutarties dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą matyti, kad turi būti sudaryta L. savivaldybės ir jos pasirinktos įmonės sutartis dėl šio sprendimo 26 punkte nurodytų sandorių ir kad dėl to ši savivaldybė iš minėtos įmonės gaus sąskaitą faktūrą, kurią ji viena apmokės, o atitinkami gyventojai nemokės nieko už asbesto šalinimą ir jo gaminių bei atliekų surinkimą.
- 29 Taigi reikia pažymėti, kad šiai savivaldybei mainais už mokėjimą suteikiama nauda susijusi ne tik su dėl asbesto poveikio kylančio pavojaus žmonių sveikatai ir gyvybei pašalinimu, kiek tai siejama su atitinkamais rezidentais, bet ir apskritai su gyvenimo kokybės L. savivaldybės administruojamoje teritorijoje pagerinimu.
- 30 Vis dėlto iš Teisingumo Teismo turimos bylos medžiagos matyti, kad Lenkijos mokesčių administratorius mano, jog atitinkami rezidentai yra pirmieji ši paslauga teikimo, t. y. asbesto šalinimo nuo jų nekilnojamojo turto, naudos gavėjai, todėl jie turi būti laikomi įgaliojusiaisiais L. savivaldybės, kuri veikia kaip komisieris, kaip tai suprantama pagal Direktyvos 2006/112 28 straipsnį.
- 31 Pagal šį nuostatą, kai apmokestinamasis asmuo, veikdamas savo paties vardu, bet kito asmens naudai, dalyvauja teikiant paslaugas, laikoma, kad tas paslaugas jis gavo ir suteikė pats. Taigi, jei ši savivaldybė, kaip komisieris, įpareigoja aptariamą įmonę pašalinti asbestą savo vardu, bet atitinkamų rezidentų naudai, PVM atžvilgiu ji vertinama taip, tarsi pati būtų šalinusi asbestą pas juos.
- 32 Vis dėlto iš prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo pateiktos informacijos ir su sąlyga, kad jis kvalifikavo faktines aplinkybes, nematyti, kad Direktyvos 2006/112 28 straipsnis taikytinas pagrindinėje byloje, nes remiantis jurisprudencija pagal šį nuostatą reikalaujama, kad egzistuotų įgaliojimas, kurį vykdydamas komisierius komitento vardu dalyvauja teikiant paslaugas, o tai reiškia, kad komisierius ir komitentas turi sudaryti susitarimą dėl atitinkamo įgaliojimo suteikimo (šiuo klausimu žr. 2020 m. lapkričio 12 d. Sprendimo *ITH Comercial Timișoara*, C-734/19, EU:C:2020:919, 51 ir 52).
- 33 Taigi atitinkami savininkai, sutikdami dalyvauti savivaldybės asbesto šalinimo nuo jų nekilnojamojo turto procese, tik pateikia prašymą L. savivaldybei, kuri patikrina, ar šis turtas atitinka asbesto šalinimo operacijos reikalavimus. Taigi jie neįpareigoja šios savivaldybės jų naudai pašalinti asbesto, bet tikisi, kad gaus naudos iš asbesto šalinimo programos. Taigi sprendimą dėl šio proceso sukūrimo priima ne atitinkami savininkai, o minėta savivaldybė. Be prašymo pateikimo, jie neturi tokios paslaugų teikimui.
- 34 Taigi, nors atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, reikia nurodyti, kad tokiu atveju, kaip nagrinėjamas šioje byloje, Direktyvos 2006/112 28 straipsnio taikymo sąlygos nėra vykdytos, todėl L. savivaldybė neveikia savo atitinkamų gyventojų vardu, vis dėlto reikia nustatyti, ar ji gali būti laikoma pagrindinėje byloje nagrinėjamą paslaugų teikėja, kaip tai suprantama pagal šios direktyvos 2 straipsnio 1 dalies c punktą.

35 Viena vertus, primintina, kad paslaugų teikimas gali būti laikomas atliktu „už atlygą“, kaip tai suprantama pagal Direktyvą 2006/112, ir nebūtina, kad atlygis už šią paslaugą būtų gautas tiesiogiai iš jos gavėjo, jis gali būti gautas iš trečiojo asmens (šiuo klausimu žr. 2021 m. balandžio 15 d. Sprendimo *Administration de l'Enregistrement, des Domaines et de la TVA*, C-846/19, EU:C:2021:277, 40 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

36 Kita vertus, aplinkybės, kad paslaugos teikiamos už didesnę ar mažesnę kainą nei savikaina, taigi už didesnę ar mažesnę kainą nei prasta rinkos kaina, neturi reikšmės kvalifikuojant kaip sandorą už atlygą, nes šios aplinkybės negali turėti tokios tiesioginio suteiktą ar teiktą paslaugą ir gauto ar gautino atlygio, kurio suma nustatoma iš anksto pagal nustatytus kriterijus, ryšiui (šiuo klausimu žr. 2021 m. balandžio 15 d. Sprendimo *Administration de l'Enregistrement, des Domaines et de la TVA*, C-846/19, EU:C:2021:277, 43 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

37 Taigi, atsižvelgiant į šio sprendimo 25, 35 ir 36 punktuose nurodytą jurisprudenciją, aplinkybės, kad L. savivaldybė pati iš pradžių padengia visas pasirinktos įmonės paslaugų teikimo išlaidas rinkos kaina ir kad prireikus trečiasis asmuo, t. y. atitinkama vaivadija, per Aplinkos apsaugos fondą kompensuoja šiai savivaldybei išmoką subsidiją, padengiančią nuo 40 % iki 100 % šios išlaidų, nėra lemiamas.

38 Kadangi kompensavimas šiai savivaldybei iš šio fondo priklauso nuo asbesto šalinimo operacijos, kurios ta pati savivaldybė be minėto fondo paramos nebūtų numatiusi (su sąlyga, kad prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateiktas teismas vertins faktines aplinkybes), reikia manyti, kad, nepaisant to, jog nėra to paties fondo ir atitinkamą L. savivaldybės rezidentą sutarties, egzistuoja tiesioginis ryšys, kaip tai suprantama pagal šio sprendimo 25 punkte nurodytą jurisprudenciją, nes paslaugų teikimas ir atlygis yra tarpusavyje susiję, kadangi vienas atliekamas tik su sąlyga, kad kitas taip pat bus atliktas, ir atvirkščiai (šiuo klausimu žr. 2020 m. kovo 11 d. Sprendimo *San Domenico Vetraria*, C-94/19, EU:C:2020:193, 26 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

39 Taigi darytina išvada, kad šiuo atveju egzistuoja du paslaugų teikimai, t. y. viena vertus, L. savivaldybės atrinktos ir apmokėtos įmonės vykdomas paslaugų teikimas ir, kita vertus, paslaugų teikimas, kurio, pirma, teikėjas yra ši savivaldybė, antra, gavėjai yra šios savivaldybės atitinkami rezidentai ir, trečia, Aplinkos apsaugos fondas minėtai savivaldybei išmoka subsidiją.

40 Neabejotina, kad pirmasis iš šių paslaugų teikimų atitinka paslaugų teikimo už atlygą apibrėžimą, kaip tai suprantama pagal Direktyvos 2006/112 2 straipsnio 1 dalies c punktą. Jei, atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta šio sprendimo 35–38 punktuose, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateiktas teismas, vertinantis faktines aplinkybes, padarytą tą pačią išvadą dėl antrojo paslaugų teikimo, t. y. dėl L. savivaldybės atlikto paslaugų teikimo, jis turėtų nustatyti, ar šios paslaugos teikiamos vykdant ekonominę veiklą, nes pagal jurisprudenciją veikla gali būti laikoma „ekonominė veikla“, kaip tai suprantama pagal šios direktyvos 9 straipsnio 1 dalies antrą pastraipą, tik jeigu atitinka vieną iš minėtos direktyvos 2 straipsnio 1 dalyje nurodytų sandorių (2021 m. balandžio 15 d. Sprendimo *Administration de l'Enregistrement, des Domaines et de la TVA*, C-846/19, EU:C:2021:277, 32 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

Dėl paslaugų teikimo vykdant ekonominę veiklą

- 41 Pirmiausia reikia priminti, kad Direktyvos 2006/112 9 straipsnio 1 dalies formuluotą analizę, kurioje pabrėžiama sąvoka „ekonominė veikla“ taikymo srities apimtis, taip pat patikslinamas jos objektų pobūdis, t. y. vertinama pati veikla, neatsižvelgiant į jos tikslus ar rezultatus (2021 m. vasario 25 d. Sprendimo *Gmina Wrocław (Uzufukto teisės pakeitimas)*, C-604/19, EU:C:2021:132, 69 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).
- 42 Taigi paprastai veikla laikoma „ekonomine“, jeigu ji yra nuolatinė ir vykdoma už atlygą, kurį gauna sandorio vykdytojas (2021 m. balandžio 15 d. Sprendimo *Administration de l'Enregistrement, des Domaines et de la TVA*, C-846/19, EU:C:2021:277, 47 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).
- 43 Turint omenyje tai, kad sunku nustatyti tikslią ekonominės veiklos apibrėžtį, reikia išanalizuoti visas sąlygas, kuriomis ji vykdoma (šiuo klausimu žr. 2016 m. gegužės 12 d. Sprendimo *Gemeente Borsele ir Staatssecretaris van Financiën*, C-520/14, EU:C:2016:334, 29 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją), vertinant kiekvieną atvejį atskirai, atsižvelgiant į tai, koks būtų tipiškas šioje srityje veikiančio verslininko, t. y. šiuo atveju asbesto šalinimo įmonės, elgesys.
- 44 Šiuo klausimu pirmiausia reikia priminti, kad nors verslininkas iš savo veiklos siekia gauti nuolatinę pajamą (šiuo klausimu žr. 2021 m. sausio 20 d. Sprendimo *AJFP Sibiu ir DGRFP Braşov*, C-655/19, EU:C:2021:40, 27–29 punktus ir juose nurodytą jurisprudenciją), L. savivaldybės nesamdo darbuotojų asbestui šalinti ir neieško klientų, ji tik vykdydama nacionalinę programą gyvendina asbesto šalinimo operacijas, kai savivaldybės teritorijoje esančio nekilnojamojo turto savininkai, kurie gali būti susiję su šia programa, išreiškia norą tuo pasinaudoti ir pripažįstami atitinkamais reikalavimus. Be to, pagal apibrėžtą asbesto šalinimo operaciją konkrečioje savivaldybėje nėra pasikartojanti, todėl ši byla skiriasi nuo bylų, kuriose savivaldybės paslaugos buvo nuolatinio pobūdžio.
- 45 Antra, iš prašymų priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo pateiktos informacijos matyti, kad L. savivaldybė siūlys šalinti asbestą nuo atitinkamo turto, taip pat nemokamai surinkti asbesto gaminius ir atliekas, nors prieš tai ji atlygins atitinkamai įmonei rinkos kaina.
- 46 Teisingumo Teismas jau turėjo galimybę nuspręsti, kad, kai savivaldybė atgauna tik nedidelę dalį patirtų išlaidų, o likusi dalis finansuojama iš valstybės lėšų, toks skirtumas tarp išlaidų ir kaip atlygis už suteiktas paslaugas gautą sumą leidžia manyti, kad atlygis neegzistuoja (šiuo klausimu žr. 2016 m. gegužės 12 d. Sprendimo *Gemeente Borsele ir Staatssecretaris van Financiën*, C-520/14, EU:C:2016:334, 33 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją). Juo labiau taip yra tuo atveju, kai paslaugų gavėjas sumokėtas atlygis neegzistuoja.
- 47 Taigi net atsižvelgiant į Aplinkos apsaugos fondo L. savivaldybei skirtas subsidijas, apimančias 40–100 % patirtų išlaidų, tokių paslaugų teikimo pobūdis neatitinka veiksmų, kurių prireikus imtųsi asbesto šalinimo įmonės, kuri, nustatydama savo kainas, stengtųsi padengti savo išlaidas ir gauti pelno maržą. Be to, išlaidos, susijusios su minėtos savivaldybės vykdomu pasyventojus esančio asbesto šalinimo organizavimu, nekompensuojamos, nes kompensuojama tik už atrinktoms įmonėms deleguotas operacijas. Minėta savivaldybė, atvirkščiai, prisiima tik nuostolių riziką, neturėdama galimybės gauti pelno.
- 48 Trečia, neatrodo, kad tokie asbesto šalinimo įmonėi ekonomiškai naudinga, kai jos paslaugų gavėjai nepadengia jokių jos patirtų išlaidų ir ji turi laukti, kol šios išlaidos bus iš dalies kompensuotos subsidija. Toks mechanizmas ne tik lemia struktūriniu požiūriu nuostolingą jos biudžeto padėtį, atsižvelgiant, pirma, į pelno maržos nebuvimą, antra, su asbesto šalinimo kampanijos organizavimu susijusi išlaidų nekompensavimą ir galiausiai – į didelę kompensaciją

procentin? dalies svyravim?, nes jos gali svyruoti nuo 40 % iki 100 % pasirinktai ?monei pervest? sum?; taip pat šis mechanizmas apmokestinamajam asmeniui sukelt? ne?prast? netikrum?, nes klausimas, ar ir koku mastu tre?iasis asmuo gr?žins toki? didel? patirt? išlaid? dal?, iš tikr?j? lieka atviras iki šio tre?iojo asmens sprendimo po nagrin?jam? sandori? ?vykdymo.

49 Taigi neatrodo (su s?lyga, kad tai patikrins prašym? priimti prejudicin? sprendim? pateik?s teismas), kad L. savivaldyb? šiuo atveju vykdo ekonomin? veikl?, kaip tai suprantama pagal Direktyvos 2006/112 9 straipsnio 1 dalies antr? pastraip?.

D?l neapmokestinimo, atsirandan?io d?l to, kad viešosios teis?s subjektas vykdo sandorius kaip valdžios institucija

50 Kadangi L. savivaldyb?, atsižvelgiant ? šio sprendimo 41–49 punktuose išd?stytus argumentus, nevykdo veiklos, kuri patenka ? Direktyvos 2006/112 taikymo srit?, neb?tina nustatyti, ar ši veikla taip pat nepatenka ? šios direktyvos taikymo srit? pagal jos 13 straipsnio 1 dal?.

51 Atsižvelgiant ? tai, kas išd?styta, ? pateikt? klausim? reikia atsakyti, kad Direktyvos 2006/112 2 straipsnio 1 dalis, 9 straipsnio 1 dalis ir 13 straipsnio 1 dalis turi b?ti aiškinamos taip, kad savivaldyb?s pavedamos ?monei atlikti asbesto šalinimo ir asbesto gamini? bei atliek? surinkimo operacijos to pageidaujan?i? rezident? savinink? naudai, kai tokia veikla nesiekama gauti nuolatini? pajam? ir d?l jos šie rezidentai nieko nemoka, nes šios operacijos finansuojamos iš valstyb?s l?š?, n?ra PVM apmokestinamas paslaug? teikimas.

D?l bylin?jimosi išlaid?

52 Kadangi šis procesas pagrindin?s bylos šalims yra vienas iš etap? prašym? priimti prejudicin? sprendim? pateikusio teismo nagrin?jamoje byloje, bylin?jimosi išlaid? klausim? turi spr?sti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastab? pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyr? min?tos šalys, n?ra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (septintoji kolegija) nusprendžia:

2006 m. lapkri?io 28 d. Tarybos direktyvos 2006/112/EB d?l prid?tin?s vert?s mokes?io bendros sistemos 2 straipsnio 1 dalis, 9 straipsnio 1 dalis ir 13 straipsnio 1 dalis

turi b?ti aiškinamos taip:

savivaldyb?s pavedamos ?monei atlikti asbesto šalinimo ir asbesto gamini? bei atliek? surinkimo operacijos to pageidaujan?i? rezident? savinink? naudai, kai tokia veikla nesiekama gauti nuolatini? pajam? ir d?l jos šie rezidentai nieko nemoka, nes šios operacijos finansuojamos iš valstyb?s l?š?, n?ra prid?tin?s vert?s mokes?iu apmokestinamas paslaug? teikimas.

Parašai.

* Proceso kalba: lenk?.